

N:o 119.

Af Herr A. P. Lind: Om underdånig skrifvelse angående ändring i gällande bestämmelser i fråga om presters tillsättande i regala pastorat.

Som inom vårt land den åsigten alltmer gör sig gällande att församlingarne i dess egna angelägenheter böra hafva sin egen sjelfbestämmerätt, och då det för en enig och god samverkan emellan församlingen och dess själasörjare är af vigt att förtroende och enighet råda emellan dem och intet ämne till split och missämja eger rum, så är det af vigt att vid val af prest den ena församlingen såväl som den andra äro lika berättigade och ega att sjelfva bestämman hvilken de vilja gifva sitt förtroende att utöfva detta viktiga kall. Vid regala, patronella och prebendepastorat är detta icke fallet; vid dessa, isynnerhet de sistnämnda, tyckes det som församlingen vore till för pastors skuld och ej pastor för församlingens.

Jag vill nu blott fästa mig vid de förstnämnda. Kongl. Maj:t har enligt grundlagens § rätt att bortgifva dessa. I Finland var så länge det hörde till Sverige samma förhållande; numera har församlingarne derstädes fått rätt att välja prest, hos oss icke. Jag anser att för församlingarnes bästa och för att fullt förtroende emellan prest och församling må ega rum de regala pastoraten borde få rätt att sjelfva välja sin prest och föreslår därför, att

Riksdagen hos Kongl. Maj:t anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes till nästkommande Riksdag framlägga ett förslag om ändring i de lagar och bestämmelser angående presters tillsättande i de regala pastoraten i

den riktning att församlingarne må sjelfve välja till sin prest den bland de sökande till platsen som har församlingens förtroende härtill.

Stockholm den 28 Januari 1879.

A. P. Lind.

N:o 120.

Af Herr A. P. Lind: Om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ersättning till förre landtbrukaren S. J. Bladh för förluster till följd af hos honom verkställt olaga beslag.

Är staten skyldig att hålla en enskild person skadeslös för den förlust han genom en tjänstemans oskicklighet eller ovilja lidit? Detta är en fråga, om hvilken herrar jurister ännu ej kunnat enas. Inom allmänna rättsmedvetandet torde dock i detta fall finnas blott *en* tanke.

Hvem inser ej de vådor, som kunna för den enskilde uppstå, om en oförvitlig medborgare icke har någon utsigt att erhålla godtgörelse för de förluster, mången gång måhända den *ruin*, en statens tjänsteman vare sig genom ovisligt nit, oförstånd eller agg, tillfogat honom?

Lagen medgifver den förfördelade rätt att söka godtgörelse hos den som förorättat honom, men om denne intet har att godtgöra med, om han är *död* — hvad återstår då?

Ifall staten nekar att lemna ersättning — *intet*. Den oförvitlige, den förföljde, den i lagens namn plundrade medborgaren är visserligen af lagen — sedan plundringen en gång skett — förklarad oskyldig, men i medvetandet af sin oskuld kan han gerna både frysa och svälta ihjel, staten har intet vederlag att gifva honom. En statens tjänsteman har tagit brödet ur hans mun -- staten ger honom det icke tillbaka.

Om detta är en bristfällighet i gällande lagar som är beklaglig, har dock här i landet den förfördelade en utväg kvar — han har Riksdagen att vända sig till och han vänder sig dit i förtröstan på den billighetskänsla som alltid bestämt dess beslut.